

Med barnen i mitten

Så tog han ett barn och ställde det mitt ibland dem. Mark 9:36

INNEHÅLL

Med barnen i mitten.....	4
Förord	4
En teologi om barnen.....	5
Inledning.....	5
För barnens skull	5
För kyrkans skull	6
För Guds skull.....	6
Kyrkan och hemmet.....	7
Barnets naturliga och trygga växtplatser	7
Frågeställningar	8
Barnvälsignelse, dop och faddrar	9
Frågeställningar	11
Barn och nattvard	12
Gemenskap bortom orden för alla sinnen.....	12
Frågeställningar	13
Barn och gudstjänst	14
Alla åldrars mötesplats	14
Frågeställningar	15
Konfirmation	16
En bekräftelse på Guds kärlek.....	16
Frågeställningar	17
Medlemskap	18
Medvetet val och delaktig gemenskap	18
Frågeställningar	19

När Jesus var barn möter vi honom två gånger i templet. Som nyfödd – himlen och människorna klappar i händerna och tar emot honom. Som tolvåring – människor som mötte honom och förundrades över att han var så smart. Själv placerar han ett barn i centrum av lärjungakretsen och säger: Var som detta barn. Vi behöver inte tveka om barnets plats, men behöver fundera: Hur följer vi Jesus i mötet med barnen?

I Region Syd av Equmeniakyrkan har man arbetat med detta och tagit fram ett studiematerial. Det är mycket positivt. Dels för att de lagt ned hjärta i arbetet, dels för att kyrkans möte med barnen måste – som i allt annat – ta sin utgångspunkt i hur Jesus gjorde.

Lärjungarna kom fram till Jesus och frågade: "Vem är störst i himmelriket?" Han kallade till sig ett barn och ställde det framför dem och sade: "Sannerligen, om ni inte omvänder er och blir som barnen kommer ni aldrig in i himmelriket. De som gör sig själva små som det här barnet är störst i himmelriket. Och den som i mitt namn tar emot ett sådant barn tar emot mig." Matt 18:1-4

Hur vi tar emot barnen och går tillsammans med dem – det är så nära kärnan i kyrka och församling vi kan komma. Så låt oss prata om barnen, vara med barnen, färgas av dem och låta erfarenheterna av att vara människa bli det vi delar. De bär ju nyckeln till himmelriket!

Så, låt oss bli som barnen, och fundera över vad det innebär för oss och för församlingen. Skulle inte bli förvånad om vi blir överraskade...

Lasse Svensson, kyrkoledare, Equmeniakyrkan

Barnen tillhör Guds rike, säger Jesus, och fortsätter: "Den som inte tar emot Guds rike som ett barn kommer aldrig dit in" (Mark 10:14-15).

Barnen har en naturlig och självklar plats i Guds församling, dels därför att Gud vill ge dem allt sitt goda, sin fred och frid, det vill säga Guds rike, dels därför att barnen utgör våra förebilder när vi skall ta emot det Gud vill ge oss alla. Skall vi rätt prisa Gud, den egentliga betydelsen av ordet ortodoxi (rätt lovprisning), behöver vi göra det med ett barns, ett dibarns mun (Ps 8:3). Därför är samtalet om barns och ungas plats i Guds kyrka ständigt aktuellt för kyrkan i alla tider och på alla platser.

Region Syd har till Equmeniakyrkan och Equmenia tagit fram ett samtalsmaterial som vi tar emot med glädje. Vi ber att detta underlag skall få leda till många angelägna samtal och bli till välsignelse för alla som lever i och nära vår kyrka.

Magnus Sternegård, bitr. generalsekreterare/ barn- och ungdomsordinator, Equmenia

Arne Fritzson, teologisk sekreterare, Equmeniakyrkan

MED BARNEN I MITTEN

Förord

Jesus ställer barnen i mitten¹ och säger att Guds rike tillhör dem.

I **Equmeniakyrkan barnvälsignar** och döper vi barn. I och med detta tar församlingen på sig ansvaret tillsammans med familjen att vara en gemenskap där barnet kan växa i tro. Tillsammans med Equmenia skapar vi mötesplatser där barn kan utveckla sin relation till Jesus.

Många teologiska tankar och praxis kring barnens plats i församlingen är inte färdiga inom Equmeniakyrkan. För att lyfta frågan har dock en grupp pastorer i Region Syd under drygt två år arbetat fram teologiska texter kring barn och teologi.

Pedagogiskt och praktiskt har vi mycket att lära oss. Många jobbar redan med olika gudstjänstformer där barnen självklart är med. Barnen har en naturlig plats i gudstjänsten, i vårt tänk och i hela kyrkan. Detta har inte alltid varit självklart. Kompetens på området är viktigt. Hur uppmuntrar vi detta?

Undervisningsmaterial behöver tas fram som kan användas tillsammans med Equmenias ledarbok *Led med ditt liv*.² Equmenias *Växa i tro-plan* behöver byggas ut för att omfatta alla åldrar. Det arbetet är redan på gång.

INNEHÅLL:

- 1. EN TEOLOGI OM BARNEN**
Inledning
- 2. KYRKAN OCH HEMMET**
Barnets naturliga och trygga växtplatser
- 3. BARNVÄLSIGNELSE, DOP OCH FADDRAR**
- 4. BARN OCH NATTVARD**
Gemenskap bortom orden för alla sinnen
- 5. BARN OCH GUDSTJÄNST**
Alla åldrars mötesplats
- 6. KONFIRMATION**
En bekräftelse på Guds kärlek
- 7. MEDLEMSKAP**
Medvetet val och delaktig gemenskap

Tag emot detta material och använd det. Det är inget färdigt teologiskt dokument, utan en början på ett viktigt samtal. Ni kan till exempel bilda en studiegrupp inom Equmenia, församlingen, bland medarbetare, i smågrupper och föräldragrupper eller hemma. Eller använd materialet för egen del. Jobba med frågorna – särskilt där brytningspunkter blir tydliga. Och låt oss fortsätta vaska fram en allt tydligare teologi kring denna för kyrkan så viktiga fråga.

Vårt hopp är att vi mer tydligt blir en kyrka för hela livet, där barnen har den naturliga platsen Jesus redan ger dem.

Lund, våren 2020,

Charlotte Thaarup, Regional kyrkoledare, Region Syd

Arbetsgruppen har bestått av regional kyrkoledare och följande pastorer:

Maria Johansson (Höör),

Hillevi Jönsson (Lomma),

Liselotte Spåre (Equmeniakyrkan, region Syd, red),

Joakim Stenmo (Equmenia, region Syd),

Anita Strandh (Helsingborg)

Har du idéer, tankar eller frågor om barnen i Equmeniakyrkan?
Mejla till: liselotte.spare@equmeniakyrkan.se

1 Mark 9:36 The Greek New Testament και λαβων παιδων εστησεν αυτο εν μεσω αυτων ("Så tog han ett barn och ställde det mitt ibland dem")

2 *Led med ditt liv - fyra grunder för att leda unga*, Magnus Sternegård, 2018

EN TEOLOGI OM BARNEN

Inledning

Equmeniakyrkans vision är att vara en kyrka för hela livet, där mötet med Jesus Kristus förvandlar mig, dig och världen. Att vara en kyrka för hela livet, är vår målsättning.

En kyrka för hela livet betyder att vi ska vara en kyrka för alla åldrar och perioder i livet.

I punkt 12 Teologisk grund står det,

”Omsorg om barn kan formas på olika sätt utifrån den lokala församlingens praxis. Församling kan besluta att barn, på föräldrars önskan, välkomnas som förberedande medlem. Församlingen har ett särskilt ansvar att kontinuerligt stödja trons livsprocess hos de unga fram till ett eget ställningstagande för Kristus och medlemskap i församlingen.”

Även i punkt 19 lyfts gemenskapen över generationerna fram.

”Gemenskapen rymmer olika generationer och kulturer samt verkar för att Equmeniakyrkan och församlingarna görs tillgängliga för alla människor. Gemenskapen hjälper och stöder så att Kristi kropp växer och byggs upp i kärlek. Gemenskapen kännetecknas också av människors vilja att leva i förlåtelse, upprättelse och försoning genom Jesus Kristus.”

”Jesus uppmanar oss vuxna att omvända oss i mötet med barnet”

Församlingen har alltså ett särskilt ansvar för barnen. Det bör påverka hela vårt sätt att tänka. Det handlar inte bara om att driva olika former av verksamhet. Jesus sätter barnet i centrum och säger, att när vi tar emot barnet, då tar vi emot honom. Då kan vi inte svara, att vi är upptagna med att vara kyrka på det sättet vi brukar vara och fortsätta som vi alltid gjort. Jesus uppmanar oss vuxna att omvända oss i mötet med barnet³. När Jesus tar emot och välsignar barnen kräver han inget av dem, utan ger varje barn tillgång till Guds ovillkorliga kärlek. Barnen är privilegierade i Guds rike⁴.

Att skapa mötesplatser för barnen är inte bara en fråga om när barnen kan döpas, när de kan ta emot nattvarden eller om vi kan svara på alla deras frågor. Det handlar djupast om att vara trogen den Gud vi säger att vi tror på och i förlängningen om vilken sorts kyrka vi vill vara. Oavsett när dopet sker har Gud alltid ett försprång hos barnet, hos alla barn. Det grundar sig på att det är Gud som ser barnet allra först.

När vi inte tar barnens andliga liv på allvar, har det kanske med vår egen osäkerhet att göra. Vi är rädda, att vi inte räcker till som kyrka, som föräldrar eller som barnledare. Men vi är skyldiga att ta barnen på allvar, om vi vill vara en kyrka för hela livet.

För barnens skull

Genom historien har barnen oftast betraktats som små vuxna, som förbereder sig för det riktiga livet som vuxna. Barndomen har inte ansetts värdefull i sig, därför att det bara är en genomgångsålder. Kunskapen om barns utveckling och behov har också varit liten. Bibeln lär oss något annat. Den lär oss om Guds försprång. I Psaltaren⁵ läser vi ”Du såg mig innan jag föddes.” När Maria besökte Elisabet som väntade Johannes, sparkade barnet i henne till av fröjd⁶. Tidigare i texten berättade ängeln för Sackarias om barnet och att det ”skulle uppfyllas av helig ande redan i moderlivet”⁷. Gud kallar människor redan innan de föds, till exempel Jeremia, ”Innan jag formade dig i moderlivet utvalde jag dig...”⁸. Om Jesus skrivs ”Pojken växte och fylldes av styrka och vishet, och Guds välbehag var med honom.”⁹

Vi tror att barnen är lika mycket värda som vuxna och att de är andliga personer. Det är viktigt att barnen får utvecklas i sin tro genom undervisning, erfarenheter och upplevelser. Att de får lära sig genom berättelser, relationer, upplevelser och delaktighet. Deras andliga liv behöver tas på allvar och ha en naturlig plats i vår kyrka.

Det handlar om undervisning, men också om utveckling och växt av den tro som redan finns. Här får vi hjälp av Equmenias fyra pedagogiska grunder: berättelser, relationer, upplevelser och delaktighet¹⁰.

Tron handlar om en levande relation till Gud i ömsesidighet och tillit. I tron kan livets skilda delar bli en helhet. Genom att få prova bönenas olika uttryckssätt praktiskt växer tron.

3 Matt 18:1-5

4 Mark 10:13-16

5 Ps 139:16

6 Luk 1:39-44

7 Luk 2:15

8 Jer 1:4-5

9 Luk 2:40

10 Led med ditt liv - fyra grunder för att leda unga, Magnus Sternegård, 2018

Detsamma gäller delaktigheten i kyrkans gemenskap och omsorg. När Bibelns texter görs tillgängliga för barnen skapas erfarenheter, igenkänning och förståelse av att vara en del av ett större sammanhang.

För kyrkans skull

I **Gamla Testamentets** fromhet har barnen en central roll¹¹, en roll som de vuxna inte kan ersätta. Det är barnets uppgift att ställa frågan om varför vi gör som vi gör, när vi firar påsk, när vi sjunger de gamla sångerna, när vi ber till Gud. Den uppgiften, att ha rätten och plikten att ställa frågorna och förvänta ett svar, betyder att när ledarna ska förkunna, förklara och praktisera riterna, ska det alltid ske på barnens premisser och med tydlig adress till alla barnens frågor. Om inte vi tillåter att barnen ifrågasätter vår kyrkas praxis, kommer vi att stelna i våra former och dö ut som kyrka. Om riterna inte har rötter i relationer, förtvinar de.

”Om inte vi tillåter att barnen ifrågasätter vår kyrkas praxis, kommer vi att stelna i våra former och dö ut som kyrka.”

Med den roll barnen har i den gammaltestamentliga familjen och församlingen, kan religionen aldrig gömma sig bakom den vuxna människans benägenhet att flytta tron upp i huvudet och göra den teoretisk. Barnens roll i det religiösa livet gör att även den vuxna människans gudstjänst får en annan kvalitet. I Nya testamentet gör Jesus barnens centrala plats i Guds rike tydlig och när lärjungarna frågar vem som är störst i Guds rike, handlar det om ledarskap¹². Jesus placerar då barnet i mitten. Ledarskapets, och alla vuxnas, främsta uppgift är att tjäna och ge plats för barnen, eftersom Guds rike redan tillhör dem.

För Guds skull

Skapelsens ordning är, att människan har den absolut längsta barndomen och ungdomen bland alla Guds varelser. Om inte barndomen skulle ha betydelse, då skulle den kanske inte ha funnits eller reducerats till något betydligt kortare. Det är bara bland människor som nästa generation föds så beroende av sina vuxna. Vi skulle dö efter få timmar, om inte någon tog hand om oss. Varför finns den ordningen? Kanske vill Gud lära oss om relationernas betydelse. Barndomen är den grundläggande skolan i relationer. Barndomen är också frälsningens ordning. När Gud valde att bli människa, kom han som ett foster, ett barn, en människa, som behövde en mor och en far. Gud själv blev beroende i sin frälsning av världen. I fortsättningen har vi fått lära känna Gud som den treenige Guden. I den erfarenheten av Gud kommer sonen alltid förbli son. Barnet, som är fött av Maria, kommer alltid vara en del av vår förståelse av vem och hur Gud är.

SAMMANFATTNING

Teologin om barn handlar om deras relation till Gud. Barn är värdefulla för Gud på många sätt och är privilegierade i Guds rike. Barns andlighet är väsentlig och bör tas på största allvar. Det handlar också om barns plats i kyrkan. Barnen placeras av Jesus i centrum av Guds rike, vilket gör dem centrala i kyrkans omsorg och gemenskap. Hur vi välkomnar eller avvisar barn är tydligt kopplat till vår relation till Jesus själv.

En kyrka för hela livet innebär, att vi i alla församlingar ska forma en miljö där en kristen tro kan växa genom hela livet. Vi ska inte bara undervisa, ta hand om och skapa speciella aktiviteter för barnen. Vi behöver ta emot barnen och låta oss förändras utifrån det¹³. Liv och arbete i kyrkan ska integrera alla åldrar. Vi bör hela tiden reflektera kring om det är så, eller om vår tro och praxis kanske har stelnat i gamla former, som vi aldrig ifrågasätter. Varje gång vi lyckas att vara kyrka med många olika åldersgrupper, kommer vi upptäcka att vi blir en bättre kyrka för alla och det samhälle vi är en del av.

11 2 Mos 12:21-28

12 Matt 18:1-6, 10-14

13 Toddling forward -Introducing Child Theology, Dr Keith J White, 2010

KYRKAN OCH HEMMET

Barnets naturliga och trygga växtplatser

Kyrkan är till för alla - barn, unga och vuxna. Församlingens ärende är att nå alla åldrar med budskapet om Jesus Kristus och den personliga relationen till honom.

Enligt punkt 12 i *Teologisk grund* har församlingen ett särskilt ansvar för barn och unga. Tillsammans, som församling, Ekumeniaförening och familj, har vi ett gemensamt ansvar att vägleda barn och unga i tro. Kyrkan är en betydelsefull mötesplats och gemenskap för hela familjen. Församlingens uppgift är att vara med och uppmuntra och stötta familjerna. I kyrkan möts vi över generationsgränserna. Det är en av de få platserna i vårt samhälle där detta möte erbjuds och sker. Det är av stor betydelse att barn får möta människor i alla åldrar och generationer. Det gäller både för familjerna och församlingen.

Barn har rätt till andlig utveckling enligt Barnkonventionen som nu är svensk lag. Barn behöver inte bli vuxna för att deras tro och andlighet ska respekteras. Jesus möter barnen nu precis som på Nya Testamentets tid. Kyrkan och hemmet tillsammans får bidra till att göra barns andliga utveckling möjlig samt skapa möjligheter för barnen att möta Jesus. Vi kan tillsammans utmana och uppmuntra varandra till att få tron att fungera i vardagen.

”Det som händer i kyrkan behöver utrusta människor i alla åldrar att leva ut sin tro i vardagen.”

Församlingen och Ekumeniaföreningen, där en sådan finns, arbetar tillsammans och långsiktigt med barn och unga som finns i kyrkan och dess närhet. *Växa i tro-planen*¹⁴ och ledarboken *Led med ditt liv*¹⁵ är viktiga hjälpmedel i arbetet. Här lyfts betydelsen fram av berättelser, relationer, upplevelser och delaktighet, som ledord i ledarskapet för barn och unga.

Det är viktigt att barnen får undervisning under hela sin uppväxt. Församlingen och föreningen får vara med och erbjuda växtplatser och omvändelseplatser för barnen. Det som händer i kyrkan behöver utrusta människor i alla åldrar att leva ut sin tro i vardagen. Kyrkan är den nya familjen¹⁶ och i den gemenskapen får alla vara delaktiga, oavsett ålder, och påverka på alla områden. Tillsammans följer vi Jesus.

Församlingen behöver stötta familjerna konkret på olika sätt. Den kan erbjuda material att använda hemma för andakt, högtider och samtal. Det kan också handla om att göra kyrkan möjlig för hela familjen genom till exempel familjesmågrupper, gudstjänster med alla åldrar och lokalanpassning. I allt är det viktigt att beakta barnens perspektiv. Familjer kan även ges möjlighet att åka på läger, retreatar och konferenser, där nya sammanhang, mer resurser och möten med andra familjer ger tillfällen att växa i tro. På dessa och andra sätt kan församlingen och hemmet vara en växtplats för såväl barn och unga som vuxna.

Föräldrar och mor- och farföräldrar behöver uppmuntras att visa barn och barnbarn på trons innehåll och betydelse för hela livet. Det behöver även lyftas fram att familjer ser olika ut, både i konstellation och vad det gäller vilka i familjen som är delaktiga i kyrkan.

Många undersökningar visar på familjens och särskilt föräldrarnas stora betydelse för barnens tro och värderingar. Därför är det oerhört viktigt att församlingen är ett stöd för föräldrarna. De flesta av oss är medvetna om de svårigheter och utmaningar som finns för föräldrar idag. Men som kristen familj finns också möjligheter som behöver lyftas upp. Familjen finns alltid i ett större sammanhang. Vi lever i Guds värld och har genom barnvälsignelse och dop med tacksamhet lämnat barnen till Gud. Gud har också ett större perspektiv. Där föräldrar kanske möter trots och ovilja, ser Gud längtan och kraft. Kristna föräldrar ska aldrig behöva bära föräldraskapet ensamma, eftersom församlingen lovat att dela ansvaret. Det blir tydligt i församlingens löften vid barnvälsignelse och dop. I familjen får också viktiga delar av den kristna tron som nåd och förlåtelse bli konkreta och tydliga i vardagen¹⁷. Barn lär sig genom att se, höra och ta del av hur tron gestaltar sig i de vuxnas liv.

14 https://ekumenia.se/wp-content/uploads/sites/2/2018/03/affisch_vaxaitro_ekumenia-2017.pdf

15 *Led med ditt liv - fyra grunder för att leda unga*, Magnus Sternegård, 2018

16 Matt 12:46-50, Rom 12:4-5, 1 Kor 12:12, 27

17 Matt 20:1-16, Matt 18:21f

KYRKAN OCH HEMMET

Frågeställningar

- 1. Det blir kanske inte så ofta vi pratar personligt om vår tro, vare sig hemma eller ens i kyrkan. Ibland kan det kännas som om man själv inte är trygg i sin tro, tvivlar eller inte känner sig hemma i församlingen. I grund och botten vill dock föräldrar med en kristen tro förmedla den tron till sina barn.**
 - I vilka sammanhang pratar jag om min egen tro?
 - Hur kan vi prata med våra barn om tron på ett naturligt sätt?
 - Hur kan vi, utan att använda ord visa barnet att kristen tro är viktig?
- 2. När almanackan fylls med aktiviteter, skola/förskola, arbete och allt praktiskt hemma, kan det kännas som om vi inte "hinner med" vår tro.**
 - Hur får vi en helhet i livet, där tron, vardagen och kyrkan hänger ihop?
 - Hur får vi till en andakt i familjen och gör tron tydlig på fler sätt i vardagen?
- 3. Mor- och farföräldrar har ofta en längtan att barnbarnen ska känna sig hemma i kyrkan och hitta fram till en egen tro på Jesus.**
 - Hur kan far- och morföräldrar hjälpa och vara ett stöd för sina barnbarn, när det gäller tron, både hemma och i kyrkan?
 - Vad behöver du som far- eller morförälder för stöd för att hjälpa barnbarnen att växa i sin tro?
- 4. Ofta framhålls det att kristna inte är annorlunda, att vi är vanliga människor och också vanliga familjer, men det kanske inte är så. Det kan till exempel skilja i hur vi ser på vår privatekonomi, våra tillgångar, klimatet, hur vi använder vår tid och vad vi har för människosyn.**
 - Vad betyder det att vara kristen familj idag?
 - Vad gör vår familj för att vi är kristna: varje dag? varje vecka? varje månad? varje år?
- 5. När barnen blir äldre ökar deras självständighet. Det är som det ska, men det kan också betyda att de inte väljer som föräldrarna. Kanske vill de inte vara med i kyrkan eller ens kalla sig kristna.**
 - Hur hanterar man det som förälder?
 - Hur pratar vi om det i församlingen?

BARNVÄLSIGNESE, DOP OCH FADDRAR

Genom de synliga handlingarna barnvälsignelse och dop, visar församlingen sin glädje, tacksamhet och sitt ansvar för barnen i församlingens gemenskap och dess närhet. Samhörigheten med Gud blir också tydlig och föräldraskapet sätts in i ett större sammanhang, då fler finns med och delar ansvaret för trons växt hos barnet.

Dopet behandlas i punkt 25 och 26 i Teologisk grund:

”Dopet i Faderns, Sonens och den heliga Andens namn sker med vatten. Det är en Guds gåva som möts av människans svar i tro. Dopet sker i glädje över det nya livet i Kristus och innebär en förening med honom och hans församling. Tro, dop och medlemskap i församlingen hör samman. Att leva i sitt dop är en process som handlar om att växa i tro och i efterföljelse. Dopet är ett enda. Tillfällen till dopbekräftelse och dopförnyelse tydliggör dopets betydelse som en del i trons liv. Dopbekräftelse kan ske vid ett särskilt tillfälle som ett uttryck för den enskildes vilja att leva i dopets förbund. Dopförnyelse är en möjlighet att återkommande uttrycka sin vilja att leva i tro och efterföljelse. I Equmeniakyrkans församlingar finns olika doppraxis”.

I Bibeln lyser förbundstanken fram som en överenskommelse mellan två parter, där det förväntas något från båda. Ett yttre synligt tecken följde på att förbundet hade ingåtts. I 1 Mosebok¹⁸ läser vi om hur Gud ingick förbundet med Abraham och det yttre tecknet på detta var omskärelsen av pojkar. Det yttre tecknet fanns där, men det fanns ingen automatik i det, utan förbundet handlade också om att den omskurne levde vänd mot Gud och satte sin lit till honom.

Dopet är ett synligt tecken på Guds kärlek. Ett nådemedel som Gud gett sin kyrka för att förmedla evangeliets nåd. Dopet är tecknet och porten in i det nya förbundet och skulle kunna jämföras med omskärelsen i det gamla förbundet, på samma sätt som nattvarden kan jämföras med påskmåltiden. Dop och nattvard bekräftar samma förbund. Dopet sker en gång, nattvarden upprepas gång på gång.

Grunden till det nya förbundet är Guds sändande av Jesus till världen¹⁹. Det är Jesus som ger dopet dess innehåll, mening

och kraft²⁰. I dopet knyts våra liv ihop med Jesus liv och vi får del av hans död och uppståndelse. Det Jesus gjort för oss blir en verklighet för den som döps, i livet här och nu och ger hopp inför framtiden²¹. Oavsett om vi döps som spädbarn eller äldre får vi del av det nya livet.

Vad som egentligen händer i dopet kan inte förklaras, men Gud handlar i dopet. När vi läser i Bibeln förstår vi att det kristna dopet i vatten är intimt förknippat med den heliga Anden. Anden, ordet och tron verkar tillsammans²². Även vårt barnskap hos Gud bekräftas i vårt dop²³.

När vi döper gör vi det på Jesus egen befallning²⁴. Jesus själv säger inget om vid vilken ålder dopet ska ske och tolkningarna av det är olika. Equmeniakyrkan lever därför med olika traditioner vad det gäller dopets praxis. Det innebär att ett dop kan ske av barn efter föräldrars önskan och tro, eller på egen beaktelse senare i livet.

”Själva dopakten varar ett kort ögonblick, men vandrigen och växten in i Kristus är livslång.”

Tro och dop hör ihop. Det är Gud som har tagit initiativet och vi får ge vårt gensvar genom att säga ja till honom i våra liv. Dopet är ett synligt tecken och en gåva vi får ta emot i tro, antingen vi själva bekant en tro eller är burna av föräldrarnas och församlingens tro. Själva dopakten varar ett kort ögonblick, men vandrigen och växten in i Kristus är livslång. I medvetenålder hör dopet ihop med en egen beaktelse och omvändelse som följd av undervisning och Gudsmöten. Dopet är också sammankopplat med medlemskap i församlingen²⁵ och dopet hör ihop med den familjetanke²⁶ som finns i Bibeln.

De föräldrar som vill vänta med dopet erbjuds en välsignelseakt av barnet. Den bibliska förebilden till barnvälsignelsen är den sed i det gamla förbundet där föräldrarna bar fram sitt barn i templet efter omskärelsen²⁷. Den text vi kanske framfö-

18 1 Mos 17:9-11

19 Joh 3:16-17

20 Kol 2: 11-12

21 Rom 6:3-11 Den äldsta texten om dopet och dess innebörd.

22 Apg 2:38

23 Rom 8:16, Gal 3: 26-27

24 Matt 28: 18-20

25 Apg 2: 41-42, 1 Kor 12:12-13

26 Luk 8: 19-21, Matt 12:46, Mark 3:33

27 3 Mos 12:3, Luk 2:22-23

rallt tänker på, är den om hur Jesus tog barnen i sin famn och välsignade dem²⁸. Akten markerar att barnen tillhör Guds rike. Här är också tanken om Guds försprång²⁹ i barnens liv bärande. Barnvälsignelsen är ett uttryck för att föräldrarna vill lyfta fram sitt barn i Guds och församlingens omsorg och fostran i väntan på dopet. Oavsett om barnet välsignas eller döps är grundföreställningen att barnet tillhör Guds rike och innesluts i Guds kärlek.

”Den naturliga platsen för barnvälsignelse och dop, oavsett ålder, är i församlingens huvudgudstjänst”

Tillsammans har församlingen och föräldrar ett gemensamt ansvar att skapa förutsättningar för barnen att växa i tro, ge plats för Gudsmöten och personlig bekännelse. Här är undervisning, olika gudstjänstformer, gemenskap och personliga relationer viktiga faktorer. Tanken är att barnen ska få hjälp att förstå dopets innebörd, så att den som inte är döpt ska vilja bekänna sin tro och ta emot dopets gåva och den som är döpt kan bekänna sin tro, bejaka och bekräfta sitt dop. Den naturliga platsen för barnvälsignelse och dop, oavsett ålder, är i församlingens huvudgudstjänst för att tydliggöra att det är en del av församlingens liv och uppdrag.

Ett viktigt moment i både barnvälsignelse- och dopakten är uppmaningen till församlingen att tillsammans med föräldrar och faddrar vara med och dela ansvaret för barnets växt i tro. Församlingens uppgift är att på olika sätt, anpassat till barnets ålder, hjälpa dem att växa i sin tro och bli medvetna om sin tillhörighet till Gud. Ett sätt att tydliggöra församlingens ansvar i detta är att en församlingsfadder utses till varje barn som välsignas eller döps. Församlingsfaddern har ett extra ansvar att ha kontakt med och ge hjälp och stöd till barnet och familjen. Ytterligare ett sätt att visa omsorg om de barn som barnvälsignats och döpts i församlingen under ett år, är att bjuda in familjerna till en speciell gudstjänst, förslagsvis på Kyndelsmässodagen³⁰.

När ett barn fötts eller genom adoption kommit till en familj, kan det i gudstjänsten närmast efter att det skett meddelas, och i samband med det kan man be och tacka Gud för barnet.

28 Mark 10:13-16

29 Se Inledning -en teologi om barnen

30 Kyrkohandboken s 164

BARNVÄLSIGNESE, DOP...

Frågeställningar

1. I våra församlingar finns olika traditioner och praxis runt dopet. I gemenskapen finns barn som barnvälsignats, barn som döpts som små och barn som inte har haft kontakt med kristen tro tidigare.

- Hur arbetar vi långsiktigt i församlingen för att alla barn och ungdomar ska få goda möjligheter att växa i tro, få omsorg, samt undervisning om dop, personlig tro och tillfällen till egen bekännelse?
- Finns det några skillnader för barnen, om de är välsignade eller döpta, gentemot församlingen, gemenskapen eller inför Gud?
- Agerar vi olika om det är en fyraåring, en nioåring, en tonåring eller en vuxen person som vill döpas? Motivera ditt svar!

2. En familj som bor granne med vår kyrka önskar få sitt barn döpt hos oss. De har ingen annan anknytning till församlingen än detta.

- Hur förklarar vi dopets betydelse och kopplar ihop tro, dop och församling på ett relevant sätt för dem som inte har en bakgrund i församlingen?
- Hur ser vårt ansvar som församling ut gentemot dessa barn vid ett eventuellt dop vad det gäller den kristna undervisningen?
- Hur ser vi på att erbjuda välsignelse istället för dop?

3. Det är inte ovanligt att föräldrarna väljer vänner till faddrar, vänner som inte är medlemmar i församlingen och inte har någon uttalad kristen tro.

- Hur förklaras faddrarnas uppgift och hur får de hjälp att närma sig den kristna tron och dopets verkliga innebörd?
- Hur kan uppdraget för församlingsfaddrar se ut i kontakt med barnet, familjen och eventuellt andra faddrar?

4. Någon kan ha svårt att ta till sig dopet som skedde i späda ålder.

- Hur samtalar vi om dessa svårigheter och vilka möjligheter och stöd finns för att glädjen över dopet ska väckas till liv, till exempel genom dopbekräftelse?
- Hur lever vi var och en i dopet i vår församling, till exempel genom dopförnyelse?

BARN OCH NATTVARD

Gemenskap bortom orden för alla sinnen

I **Markusevangeliet**³¹ läser vi om hur man kom med sina barn till Jesus. Han visade med all önskvärd tydlighet att ingen får hindra barnen att komma till honom. I evangelierna finns det ytterligare texter om hur Jesus visade på barn som föredömen för dem som vill tillhöra Guds rike.

Jesus instiftade nattvarden inom den judiska påskalammsmåltidens kontext. I denna var och är barns deltagande självklart³². Barnen har sina specifika roller och deltar i såväl ritualen som i själva måltiden.

Enligt Nya Testamentet hör tro och dop samman³³. Likaså hör tro, dop och nattvardsdeltagande samman³⁴. Praxis vad gäller ordningen på tro-dop-nattvard har inom olika kyrkor genom historien sett olika ut. Så har även fallet varit inom Ekumeniakyrkans tre bildarsamfund. I *Teologisk grund*, punkt 19 och 28, kan vi läsa att församlingsgemenskapen rymmer olika generationer och kulturer, och att just nattvarden visar på gemenskapen över alla gränser. I *Kyrkohandbok för Ekumeniakyrkan* står det att en växande tro kan främjas på olika sätt i gudstjänsten: "Berättelser, relationer, upplevelser och delaktighet ger näring åt vårt växande."³⁵

I **Apostlagärningarna**³⁶ läser vi om Petrus predikan för Cornelius och hela hans hus. Utifrån den berättelsen är det möjligt att hävda att vi också i dag kan tillåta flexibilitet i ordningen då det gäller tro-dop-nattvard. Nattvardsbordet i Ekumeniakyrkan är öppet för var och en som vill söka sig nära Jesus Kristus³⁷. I *Kyrkohandboken*³⁸ anges inga åldersgränser och heller inget krav på att dop måste ske innan man kan delta i nattvarden.

Att barn deltar i nattvarden kan vara ett sätt för församlingen att bejaka barns tro, växande i tro och fulla delaktighet i gemenskapen, såväl i församlingen som i Guds rike. Tron har djupare dimensioner än dem vi kan uttrycka med ord och helt förstå. Det gäller även nattvarden. Sakramenten dop och nattvard är förkunnelse i mer än ord. För barn, precis som för andra människor, kan det vara viktigt att göra, att upptäcka saker med kroppen och alla sinnen. Att ta emot bröd och vin i nattvarden ger möjlighet till just detta. De fysiska elementen vatten, bröd och vin förkunnar inkarnationen, det vill säga att Gud blir människa, och vår delaktighet i Kristus.

Sjelva ordningen för nattvard kan se olika ut till exempel i söndagsgudstjänsten, på tonårskvällen eller på scoutlägret. Vi kan också använda olika sätt när vi delar ut nattvarden. Att ta emot oblat eller delat bröd förmedlar olika sidor av samma sakrament. Oblaten påminner oss om det osyrade brödet och mannat i öknerna. När vi delar brödet blir det kanske mer tydligt att vi delar Kristi kropp. Vi erfar olika delar av mysteriet om vi tar emot bröd och vin sittande, liggande på knä eller stående. Att ta emot nattvard från en vän man sitter bredvid, en pastor eller nattvardstjänare eller om man tar brödet själv, betonar olika sidor av mottagande och tjänande. Alla dessa är exempel som kan samspela och bidra till att ge alla – inte bara barnen – en djupare förståelse och upplevelse av nattvarden.

"Precis som vi växer i tro, får vi växa i förståelsen av vad nattvarden innebär."

Det är möjligt att hävda att barn inte kan förstå vad nattvarden innebär, och att de inte kan förstå skillnaden mellan nattvarden och vanlig mat eller fika. Men det finns ingen garanti för att någon människa förstår detta, och vi avkräver inte vuxna någon trosredogörelse innan de får ta emot bröd och vin. Precis som vi växer i tro, får vi växa i förståelsen av vad nattvarden innebär.

En god ordning skulle kunna vara att barn som ännu är för små för att själva kunna äta brödet/oblaten och doppa eller dricka ur bägaren, betraktas som för små för deltagande. De mindre barn som deltar gör det i förälders eller annan vuxens sällskap, och vårdnadshavaren har det yttersta ansvaret att välja om barnet ska delta eller inte. De som inte tar nattvarden ges möjlighet att ta emot en välsignelse i samband med utdelandet.

31 Mark 10:13-16

32 2 Mos 12:1-14

33 Apg 2:38, 9:10-18, 10:34-48

34 Apg 2:41-42

35 *Kyrkohandbok för Ekumeniakyrkan*, 2019, s 43

36 Apg 10:34-48

37 *Kyrkohandbok för Ekumeniakyrkan*, 2019, s 63

38 *Kyrkohandbok för Ekumeniakyrkan*, 2019, s 61

BARN OCH NATTVARD

Frågeställningar

1. Ingen kan göra anspråk på att helt förstå nattvardens innebörd. Ändå kan vi ha ordkunskap och erfarenheter som hjälper oss i vår förståelse. I församlingar inom Ekumeniakyrkan samtalas man om vad som ska gälla för barns deltagande i nattvard, såväl praktiskt som teologiskt.

- Hur förs ett sådant samtal på bästa sätt?
- Hur gör vi olika traditioner och praxis till möjligheter istället för svårigheter?

2. Det är viktigt att alla barn, stora som små, och familjer, oavsett bakgrund, ges möjlighet till förberedelse inför nattvardsdeltagandet.

- Hur ska de få undervisning om nattvarden?
- Hur kan församling, förening och föräldrar samverka i undervisningen?

3. Reflektera över hur nattvard firas i din församling och förening!

- Vad är viktigt att tänka på, för att vi ska kunna förmedla flera dimensioner av nattvardens rika innebörd?
- Vad är viktigt, speciellt när det gäller att hjälpa barn och unga i deras förståelse?

BARN OCH GUDSTJÄNST

Alla åldrars mötesplats

Equmeniakyrkans vision att vara en kyrka för hela livet inspirerar och utmanar.

I Teologisk grund punkt 31 står det: "Genom församlingen kallar Jesus människor till omvändelse och tro. Församlingen vill möta människors behov i alla åldrar och livssituationer".

Det kan visa sig och upplevas på många olika sätt, både i nära relationer och i den större gemenskapen, men gudstjänsten är central. I Equmeniakyrkans teologiska grund beskrivs gudstjänsten som församlingslivets centrum och i detta centrum bör barnen ha en given och naturlig plats.

Vi finner flera ställen i Bibeln som visar på barnens centrala plats i Guds rike, till exempel Samuel³⁹ och Naamans tjänsteflicka⁴⁰. När Jesus var 12 år gammal tog han del i de teologiska samtalen i templet⁴¹. När Jesus i sin tjänst vandrar omkring lyfter han vid flera tillfällen fram barnen och inkluderar dem i det som händer. Han välsignar barnen⁴², tar emot bröd och fiskar från en pojke⁴³ och använder barn som goda exempel på tro⁴⁴.

I Iona-kommuniteten⁴⁵ säger man att människan relaterar till gudstjänsten på tre olika plan, som behöver få lika mycket utrymme i gudstjänsten: vi analyserar med vårt intellekt, upplever med våra känslor och förstår med vår kropp. I gudstjänster i protestantisk tradition, inte minst inom de traditionella frikyrkorna, har det talade ordet fått stor plats. Vi vill förstå och strukturera det som sker. Dock räcker det inte alltid till. Vi kan till exempel förstå och hålla med om allt som sägs i en predikan, men känner ändå inte att den talar till oss. På samma sätt kan vi förstå med vårt intellekt att barnen är en del av gudstjänsten, men kanske ändå störs av att de springer omkring i kyrkorummet.

Intellektet behöver hjälp av våra känslor och vår vilja. Det kan till exempel vara genom musik och andra kreativa uttryck, som berör alla våra sinnen. Då får orden liv på ett annat sätt. Särskilt barn och unga har förmåga och behov av att få tillgodogöra sig kunskap och erfarenheter med alla sinnen. Ensidigt fokus på intellektuell förståelse reducerar människans tillgång till evangeliet. Därför behöver vi använda våra kroppar och inte bara vara passiva konsument⁴⁶. När kroppen får vara

med och ta emot brödet, tända ett ljus eller röra en sten, kan vi förstå även om intellektet inte riktigt hänger med⁴⁷. Bilden av församlingen som en kropp tydliggör våra olikheter och den tillgång de är⁴⁸. Om en församling blir för homogen och alla gör likadant, blir det svårt att veta var jag som ny eller annorlunda får plats. För att känna sig trygg vill man passa in och känna att här finns plats för mig. Det finns många saker som kan vara skillnaden mellan att känna sig hemma eller utanför, detta oavsett ålder. Dock är det kanske extra viktigt för barn och unga att känna sig välkomna, trygga och efterfrågade.

När Jesus lyfter in barnen i centrum av Guds rike lyfts också en börda från föräldrarnas axlar.

Under uppväxten är trygghet och tillhörighet viktiga parametrar för en persons utveckling. Barn och unga behöver plats att utvecklas, bland annat genom att ställa frågor och pröva sig fram. Under vissa perioder är man mer känslig än annars för hur man blir bemött, kanske som tonåring eller nybliven förälder. Det är lätt att känna sig utanför gudstjänstgemenskapen när barnen är små, men barnens centrala plats hos Jesus utmanar oss att göra gudstjänsten tillgänglig också för föräldrarna. När Jesus lyfter in barnen i centrum av Guds rike lyfts också en börda från föräldrarnas axlar.

De som kommer till gudstjänsten har olika bakgrund och olika mycket erfarenhet. Vi bär med oss olika traditioner och tankar om hur det brukar vara och vad det betyder. Om man är yngre eller inte har varit i kyrkan tidigare, har man inte haft möjlighet att skaffa sig förkunskaper. Detta kan skapa ett utanförskap. Som församling har vi ett ansvar att ta tillvara de nya perspektiv som de ovana ögonen kan ge. Detta kan berika gudstjänsten och församlingslivet på många sätt. Paulus skriver⁴⁹ att alla har något att bidra med som syftar till att bygga upp gemenskapen.

39 1 Sam 3:1-10

40 2 Kung 5:1ff

41 Luk 2:41-52

42 Mark 10:13-16

43 Joh 6:5-13

44 Matt 18:1-5

45 <https://iona.org.uk/>

46 1 Kor 6:19-20

47 Den genomskinliga platsen, Verbum, 2002

48 1 Kor 12

49 1 Kor 14:26

BARN OCH GUDSTJÄNST

Frågeställningar

1. Att känna sig välkommen är väsentligt och särskilt för barn, tonåringar och nyblivna föräldrar.

- Hur blir barn, tonåringar och föräldrar välkomnade till gudstjänsten både i bemötande, gudstjänstordningar och när det gäller gudstjänstlokalens utformning?
- Hur skapar vi en större öppenhet för barn och unga i vår församling och gudstjänst, till exempel genom språk och förklaringar av det som händer?

2. Sång och musik är viktigt på många olika sätt. Det handlar både om att känna igen sig, och att utmanas och få ta del av budskapet på ett annat sätt än genom det talade ordet.

- Hur ger vi plats för sång och musik och andra kreativa uttryck som barn och unga känner igen sig i?

3. Barn behöver röra på sig och uttrycka sig. Kanske krockar barnens uttryckssätt och lek med våra vuxna föreställningar om andakt och stillhet under gudstjänsten.

- Hur kan vi hjälpa varandra att hitta former för gudstjänsten som fungerar för alla åldrar och där barnens energi får plats?
- Hur kan vi lyssna bättre på barn och unga, för att göra mötet med Jesus i gudstjänsten mer tillgängligt?

4. I många församlingar finns barnens minuter eller liknande som en del av gudstjänsten. Det gör tydligt att barnen hör hemma i gudstjänsten och att vi är alla åldrar inför Gud.

- Hur skapar vi delaktighet utan att det blir uppvisning?

5. I kyrkan finns olika åldrar, som möts i flera grupper under en vecka. Vi har som tydlig vision att vår kyrka ska fungera för hela livet.

- Ska då alla gudstjänster vara för alla åldrar? Motivera!
- Hur gör vi gudstjänsten tillgänglig och steget mindre, så att vi alla kan mötas?

KONFIRMATION

En bekräftelse på Guds kärlek

Konfirmation i Eumeniakyrkan har sina rötter i olika traditioner för att undervisa unga. Det gemensamma är en vilja att erbjuda ungdomar undervisning i kristen tro och delande av kristet liv i församlingen. Betoningen ligger på liv, växt och att pröva den kristna tron, ställa frågor samt visa att våra berättelser finns med i Guds berättelse. Detta för att ge möjlighet att bejaka Guds kärlek i sitt liv. Den pedagogiska kopplingen är tydlig mellan mitt liv, tron och hur den kommer till uttryck i mitt liv⁵⁰.

Gud har ett försprång⁵¹ i varje människas liv, grundat i skapelsen⁵², försoningen⁵³ och evangeliet om barnen och Guds rike⁵⁴. Enligt bibeln utväljer Gud redan i moderlivet⁵⁵. Innan vi är något annat är vi Guds avbild.

Grunden för inbjudan till konfirmation är att alla barn och unga redan tillhör Gud och att det är församlingens, föreningens, föräldrarnas och eventuella faddrars gemensamma uppgift att hjälpa barnet att upptäcka och växa i den tillhörigheten⁵⁶. Därför är inbjudan till konfirmation i Eumeniakyrkan öppen. Här är det viktigt att betona att det gäller alla barn och unga i församlingens närhet, oavsett bakgrund, förhållande till församlingen och huruvida man är döpt eller inte.

I punkt 12 i Teologisk Grund står det om församlingens särskilda ansvar för de unga. Där är konfirmationstiden en mycket viktig växtplats, både för ungdomar i församlingen och i dess närhet, samt de unga vi kan nå med en bredare och utåtriktad inbjudan. Den bör också föregås och efterföljas av andra undervisningstillfällen för barn och unga.

Som konfirmand är man tillsammans med sin familj del av den lokala församlingens gemenskap, även om man inte tidigare varit delaktig eller aktiv i kyrkan. Detta tar sig uttryck i tydliga erbjudanden om delaktighet i församlingens och föreningens liv samt i den personliga gemenskapen och omsorgen. Församlingen är den nya familjen, där alla är välkomna och delar ett ansvar för varandra⁵⁷.

Konfirmation i Eumeniakyrkan hör samman med dopet. Konfirmanden erbjuds i slutet av konfirmationstiden att antingen bejaka livet i Gud och bli döpt, eller bekräfta sitt dop om hen är döpt tidigare. Konfirmationshögtid och dophögtid sker i den lokala församlingens gudstjänstliv, så långt det är möjligt, även om undervisning och läger med fördel kan genomföras i samarbete mellan församlingar på olika sätt.

”Gud vill behålla försprånget i de ungas liv och ser med gränslös kärlek på varje människa”

Konfirmation betyder bekräftelse. Konfirmationen är ett tydligt tecken på att Gud inte bara har skapat människan, utan också att Gud älskar den enskilda människan och vill relation med oss, oavsett vad som har hänt eller kommer att hända i livet. Detta tydliggörs i Jesus död och uppståndelse. Gud vill behålla försprånget i de ungas liv och ser med gränslös kärlek på varje människa⁵⁸.

Konfirmanden bekräftar på olika sätt: Är man döpt ges man möjlighet att bekräfta sitt dop, sin nu medvetna tro, och att bli medlem i den lokala församlingen. Är man inte döpt erbjuds man att bekräfta sin nu medvetna tro, ta emot dopet och bli medlem i den lokala församlingen. Om man sedan tidigare är medlem i församlingen bejaktar man sitt medlemskap. Är man inte redo att bekänna en egen medveten tro, oberoende av om man är döpt eller inte, bekräftar man den undervisning man har tagit del av. Oavsett vad man väljer är man fortsatt en del av kyrkans gemenskap och omsorg lokalt, där tydlig uppföljning, gemenskap och undervisning är nödvändiga delar.

50 Led med ditt liv s 341ff

51 Se Inledning – en teologi om barnen

52 1 Mos 2:26a

53 Rom 5:14b, 1 Kor 15, Fil 2

54 Mark 10:13-15, Luk 18:15-17, Matt 18:1-14, Matt 19:13-14, Joh 6:5-13

55 Ps 139

56 Kyrkohandboken för Eumeniakyrkan, s 120

57 Matt 12:48f, 1 Kor 12:12f

58 Rom 8:38-39

KONFIRMATION

Frågeställningar

1. I församlingen och dess närhet finns barn och unga. Några är med på det som händer i kyrkan, andra kommer någon gång per år eller har till exempel mor- eller farföräldrar i församlingen.

- Hur tänker vi långsiktigt och bygger personliga relationer med barn och unga, så att de känner sig välkomna och är förberedda när konfirmation erbjuds dem?
- Vilka naturliga personliga kontakter har vi var och en i församlingen med barn och unga?

2. Rapporter kommer om att färre ungdomar konfirmerar sig och kanske är det svårt att motivera en nysatsning i församlingen på just konfirmation.

- Hur kan vi tänka nytt och frimodigt om konfirmation i vår församling?
- Hur kan vi erbjuda ungdomarna det, som de verkligen längtar efter och behöver?

3. Årets konfirmationshögtid har varit. Ungdomarna är nöjda och glada. Församlingen känner tacksamhet. Men hur ser fortsättningen ut?

- Vad har vi för möjligheter att skapa bestående relationer och nätverk med ungdomarna oavsett tidigare koppling till församlingen?
- Hur ger vi dem möjlighet att växa i tro och ta beslut i sina liv?

4. Enligt texten är dopet inte nödvändigt för att få konfirmeras, eftersom man kan välja att enbart bekräfta undervisningen man fått. Önskan är ändå att ungdomarna ska växa i tro och ta emot dopet.

- Hur pratar vi med och undervisar barn och unga om tron, dopet och församlingen, också utanför konfirmationstiden?
- Hur skapar vi naturliga relationer över generationsgränserna där vi kan dela tro och erfarenhet?

MEDLEMSKAP

Medvetet val och delaktig gemenskap

Församling och Equmeniaförening är tillsammans kyrkan lokalt. Kyrkan är större än församlingen och definieras inte av sin verksamhet, utan av de människor, oberoende av ålder, som är delaktiga i trons gemenskap. Kyrkan är en gemenskap mellan olika generationer som är unik i vårt samhälle.

Kallelsen är att gestalta Guds rike här och nu, att leva i Guds kärlek i gemenskapen och i våra personliga liv⁵⁹. Vi är delar av Kristi kropp. Vi delar gemenskap, uppdrag och liv⁶⁰. Kyrkan är både de som är delaktiga i gemenskapen och de som tagit beslut om att bli formella medlemmar. När det gäller medlemskapet i Equmeniaföreningen, är det ett organisatoriskt verktyg.

Redan som delaktig i gemenskapen är man med lokalt, och även i en mening världsvitt. Det formella, medvetna medlemskapet gäller i både lokal församling och i Equmeniakyrkan nationellt, som en del av den världsvida kyrkan. Kyrkans gemenskap är på många sätt gränsoverskridande även i tid och inkluderar de som gått före oss.

Formell medlem blir man när man bekräftar en medveten tro på Jesus Kristus och tar emot eller bekräftar dopet i medveten ålder⁶¹. Det innebär att man själv kan uttrycka sin långsiktiga vilja att vara med, till exempel i samband med konfirmationen. Dop och medlemskap hör tydligt ihop. Det är också möjligt, enligt *Teologisk grund*, för barn att bli välkomnade som förberedande medlemmar på föräldrars/vårdnadshavares önskan⁶². Då behöver barnen ges möjlighet att bejaka sitt medlemskap senare. Välkomnande av nya medlemmar sker i församlingens gudstjänst.

När medlemmar och personer som är delaktiga i den lokala församlingens gemenskap flyttar, tar den sändande församlingen kontakt med en mottagande församling på orten eller i närområdet. Detta är viktigt inte minst med tanke på barn och unga som flyttar till en annan ort. De behöver hitta en ny lokal församlingsgemenskap. Det ingår i det pastorala ansvaret att följa upp kontakterna, både som sändande och mottagande församling.

Redan när barn är med i kyrkans arbete är de med i kyrkans gemenskap. Detsamma gäller om någon av föräldrarna är delaktig i gemenskapen eller formell medlem. Barnen omfattas av

allt som händer i kyrkan. De har yttranderätt, kan väljas, finnas med i grupper och så vidare, rent organisatoriskt.

Varje person, oavsett ålder som finns med, eller som kommer med oavsett när i livet, i församlingens och föreningens arbete, är en del av kyrkans gemenskap. När det gäller barn och unga upp till 18 år bör deras familjer bjudas in i gemenskapen.

Att vara kyrka innebär till exempel att erbjuda växtplatser för barn och unga, dela ansvaret för deras växt, inberäkna hela familjer i gemenskapen och stödja vårdnadshavare⁶³. Oberoende av ålder behöver det finnas en uttalad och tydlig väg in i kyrkans gemenskap, med naturliga mötesplatser och överenskomna omvändelseplatser, där samtal om omvändelse, tro och efterföljelse är naturligt.

Alla som på något sätt finns med i gemenskapen omfattas av församlingens och föreningens gemensamma ansvar.

Barns och ungas delaktighet i gemenskapen tydliggörs konkret på olika sätt i lokaler och verksamhet. Alla som på något sätt finns med i gemenskapen omfattas av församlingens och föreningens gemensamma ansvar. Detta grundar sig i synen på församlingen som den nya familjen i Nya Testamentet⁶⁴. Synen på barn och medlemskap utgår från tron på Guds försprång⁶⁵ i varje människas liv, som innebär att Gud finns hos barnet redan från början och att barnet finns hos Gud.

Jesus sätter barnen i centrum av Guds rike. På samma sätt bör barnen vara i centrum i våra församlingar. Utifrån deras behov, frågor och gudsrelation bör församlingen och kyrkans gemenskap formas. Undervisning och omsorg om barn och unga är viktigt, men det är vi vuxna som kallas till att förändras utifrån mötet med barnen⁶⁶. När vi verkligen tar emot barnen i församlingen påverkar det alla, och även hur vi ser på församlingen⁶⁷.

59 1 Kor 12, Joh 13:35

60 Apg 2:41-47

61 *Teologisk grund* 11

62 *Teologisk grund* 12

63 *Teologisk grund*, 12

64 Mark 3:34f, Apg 2:43-47, 1 Kor 12

65 Se Inledning – en teologi om barnen

66 Matt 18:3-5

67 *Toddling forward - Introducing Child Theology*, Dr Keith J White, 2010

MEDLEMSKAP

Frågeställningar

- 1. Vi säger ofta att barnen är viktiga och försöker hitta möjligheter att ta hand om dem, till exempel när det händer något för de vuxna. Vi vill också gärna att de ska lära sig mer om den kristna tron genom olika former av undervisning. Det är viktigt, men bara en del.**
 - Hur påverkar det vår församling när vi verkligen tar emot barnen i vår gemenskap och är beredda att förändras, till exempel i hur vi träffas, hur vi tänker och pratar om Gud, vilka former vi använder i det vi gör?
 - Hur låter vi barnen konkret bli delaktiga i det vi gör i kyrkan?
- 2. I texten finns tanken att lyfta och bredda gemenskapen och ansvaret i församlingen. Alla de som ännu inte är formella medlemmar behöver finnas med i församlingens omsorg och även få frågor om tro och omvändelse.**
 - Hur skapar vi genomtänkta mötesplatser, som sedan genom hela församlingens engagemang leder till möjliga omvändelseplatser för människor i alla åldrar, så att också formellt medlemskap blir naturligt?
 - Hur pratar vi med barn och unga om omvändelse, personlig tro och att följa Jesus?
- 3. Det är ofta fler begrepp vi använder för att beskriva tillhörighet och gemenskap i Kristi Kropp.**
 - Hur använder vi begrepp som församling, förening och kyrka för att tydliggöra att vi alla tillsammans gestaltar Guds rike?
 - Hur pratar vi om och undervisar om medlemskap så att det blir en helig gemenskap på riktigt för alla åldrar och inte en intressegemenskap eller en fritidsaktivitet?
- 4. Barn kan välkomnas som förberedande medlemmar på föräldrar/vårdnadshavares önskan.**
 - När och hur kan vi aktualisera medlemskapet för dem?
- 5. Omsorgen om någon som flyttar är viktig och tanken behöver vara att varje person hittar en kristen gemenskap på den nya orten.**
 - Hur visar vi den omsorgen i församlingen?
 - Kan vi utarbeta någon form av ritual för ett sändande?
 - Hur agerar vi som mottagande församling?

LITTERATUR FRÅN OLIKA SAMMANHANG SOM INSPIRERAT OSS:

The Child in Christian Thought. 2001. Bunge, Maria J (red.). Grand Rapids, Michigan: Wm. B. Eetdmans Publishing Co.

Den genomskinliga platsen. 2002. Verbum.

Det bästa du har –om att förmedla tron till sina barn. Ett samtalsmaterial för dig med barn upp till 12 år. 2011. Salt.

Famna livet - familjen i vardagen, hemmet och församlingen. 1999. Svenska Missionsförbundet och SMU.

Nordic Perspectives on Merthodism:03 –The Younger Generation and Their Walk with God. 2019. Preisler, Christina K & Movafagh ø, Hilde Marie (red). KLS Pure Print.

Thomas Ericsson (red.) 1992. *Visa oss barn*. Malmö: Team Offset.

Andersson, Marina. 2010. *Att leda barn till ett liv med Gud*. Skilltryck AB

Beckwith, Ivy. 2010. *Formational Children's ministry –shaping children using story, ritual and relationship*. Grand Rapids, Michigan: Baker Books.

Emery-Wright, Steven & Mackenzie, Ed. 2017. *Networks for faithformation –Relational Bonds and the Spiritual Growth of Youth*. Eugene, OR: Wipf & Stock.

Franzén, Bert. 1991. *Guds försprång –om barnen och Guds rike*. Uddevalla: Bohusläns Grafiska AB.

Green, Michael. 1988. *Dopet. När? Hur? Varför?* EFS-förlaget.

Johannesen, Andernach, Linda. 2018. *Hver tid teller –Når kirken utruster til slitesterk hverdagstro hos barn og unge*. Oslo: Lunde Forlag AS.

Lindberg, Lars. *Dopet in i Kristus*. 1982. Gummessons förlag.

Mackenzie, Ed & Crispin, Gareth. 2016. *Together with God –an Introduction to Family Worship. 15 Stories of Family Worship to encourage and inspire*. Birmingham: Morse-Brown Publishing.

Moore, Lucy. 2015. *Messy Church –nya idéer för att bygga en gemenskap med Kristus i centrum*. Bulls Graphics AB.

Moore, Lucy. 2019. *Messy Church 2 –idéer för att skapa lärjungar i en gemenskap med Kristus i centrum*. Bulls Graphics.

Nye, Rebecca. 2009. *Children's Spirituality –what it is and why it matters*. Croydon: CPI Group (UK) Ltd.

Richards, Anne. 2013. *Children in the Bible*. Great Britain: Ashford Colour Press.

Sternegård, Magnus. 2018. *Led med ditt liv –fyra grunder för att leda unga*. Tallin

Svartdahl, Egil. 2014. *Ge det vidare –En församling för alla generationer*. Lettland: Livonia Print.

Thaarup, Jørgen. 2016. *Med venner i lys vi tale. John Wesleys og NFS Grundtvigs konvergerende teologier*. Forlaget Tro-Fast.

Turner, Rachel. 2010. *Parenting Children for a Life of Faith*. Croydon: CPI Group (UK) Ltd.

Turner, Rachel. 2018. *It Takes a Church to Raise a Parent*. Croydon: CPI Group (UK) Ltd.

Turner, Rachel. 2020. *Parenting as a Church Leader –helping your family thrive*. Croydon: CPI Group (UK) Ltd.